

Minister Zdrowia

ZPP.050.22.2026.JS
Warszawa, 21 kwietnia 2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W nawiązaniu do interpelacji nr 15759 z dnia 9 marca 2026 r. Pana Posła Grzegorza Gaży w sprawie skutków finansowych projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, oznaczonego jako UD213, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Odpowiadając na pytanie pierwsze uprzejmie informuję, że w Polsce coraz większa liczba nastolatków sięga po papierosy elektroniczne. Badania wskazują, że blisko 10% młodzieży w wieku 13-14 lat regularnie używa tych produktów. Zjawisko używania papierosów elektronicznych przez młodzież ma charakter intensywny i regularny.

Codzienne używanie produktów nikotynowych deklaruje od 3% do 36% młodzieży, a odsetek ten rośnie wraz z wiekiem. W badaniach ankietowych, przeprowadzonych przez Stowarzyszenie do Walki z Rakiem Płuca (Oddział Szczecin), na przełomie 2023 oraz 2024 roku wykazano, że co trzeci uczeń (30%) używający jednorazowego e-papierosa deklaruje, że zużywa go całkowicie w zaledwie dobę lub nawet krócej. Mimo iż ponad 90% młodzieży zdaje sobie sprawę z negatywnych skutków zdrowotnych związanych z używaniem nikotyny, ta wiedza nie stanowi dla nich wystarczającego powodu do zaprzestania korzystania z tych produktów. Świadczy to o tym, że samo informowanie o szkodliwości „wapowania” może być niewystarczające w profilaktyce uzależnień – konieczne są inne działania prewencyjne i regulacyjne takie jak zakaz ich sprzedaży.

Mając powyższe na uwadze zakaz sprzedaży jednorazowych papierosów elektronicznych w Polsce jest uzasadniony potrzebą wysokiego poziomu ochrony zdrowia dzieci i młodzieży oraz ograniczenia uzależnienia od nikotyny.

Ponadto, obecna sytuacja rynkowa, dopuszczająca sprzedaż woreczków nikotynowych zawierających składniki, które nadają zapach lub smak inny niż tytoniowy, jest niewątpliwie szkodliwa dla szeroko pojętego zdrowia publicznego.

Światowa Organizacja Zdrowia podkreśla, że istnieją badania naukowe wskazujące, że osoby w wieku 13–20 lat najczęściej używały woreczków z nikotyną posiadających aromat miętowy/mentolowy (30,5 %), słodczy (29,2 %) oraz owocowy (23,6 %), natomiast aromat tytoniowy był popularny jedynie wśród 7,5 % ww. osób.

Mając to na uwadze, należy pozostawić możliwość sprzedaży jedynie produktów zawierających składniki, które nadają wyłącznie zapach lub smak tytoniu.

Odnosząc się do pytania drugiego należy podkreślić, że w celu oszacowania kosztów, jakie poniosą przedsiębiorstwa, posłużono się danymi Biura do spraw Substancji Chemicznych. Zgłoszenie papierosów elektronicznych jednorazowego użytku z nikotyną podlega opłacie w wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku za ubiegły rok, ogłaszanego w drodze obwieszczenia przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Koszty dla budżetu państwa oszacowano zatem na podstawie dotychczasowych wpływów z tytułu opłaty za zgłoszenia osiągniętych przez Biuro do spraw Substancji Chemicznych w poprzednich latach. Aby wyliczyć dotychczasowy wpływ na przedsiębiorstwa z podziałem na wielkość (duże i pozostałe) wyliczono, jaki procent wpływów z tytułu opłat w latach 2021–2023 pochodził od dużych przedsiębiorstw, a następnie wyliczono średnią z tych 3 wartości. Z szacowanych opłat przy użyciu tej średniej wyliczono przewidywane opłaty odpowiednio dla dużych oraz mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.

W związku ze zmianami w ustawie z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 126, z późn. zm.), które weszły w życie w dniu 1 kwietnia 2025 r. objęto podatkiem akcyzowym m.in. woreczki nikotynowe, inne wyroby nikotynowe. Ponadto przedmiotowa ustawa wprowadziła podniesienie akcyzy na płyn zawarty w jednorazowych e-papierosach o kwotę równą stawce akcyzy na wielorazowe urządzenia do waporyzacji, tj. 40 zł od płynu zawartego w jednym jednorazowym papierosie elektronicznym.

Ministerstwo Finansów i Gospodarki oszacowało, że dodatkowe obciążenie płynu do papierosów elektronicznych zawartego w jednorazowych papierosach elektronicznych przyniesie wpływy do budżetu państwa w kwocie 280 mln złotych z tytułu akcyzy i 64 mln zł z tytułu podatku VAT od 2026 r. W związku z powyższym konsekwencją wprowadzenia całkowitego zakazu sprzedaży jednorazowych papierosów elektronicznych, przy zbieżności projektowanej definicji tych wyrobów z definicją zawartą w ustawie z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym, będzie brak wykazanych powyżej oszacowanych

wpływów do budżetu państwa, wynikających z dodatkowego obciążenia płynu do papierosów elektronicznych kwotą 40 zł w jednym jednorazowym e-papierosie.

W przypadku woreczków nikotynowych Ministerstwo Finansów i Gospodarki oszacowało, że wpływy do budżetu państwa wyniosą w 2026 r. ok. 16 mln zł z tytułu akcyzy (z VAT ok. 19,7 mln zł), natomiast w 2027 r. ok. 90 mln zł z tytułu akcyzy (z VAT ok. 110,7 mln zł).

Przewiduje się, że ograniczenie sprzedaży podgrzewanych wyrobów tytoniowych posiadających aromat charakterystyczny, wprowadzone w 2025 r., przyczyni się do ograniczenia konsumpcji przedmiotowych wyrobów. Po wejściu w życie zakazu sprzedaży papierosów aromatyzowanych co dziesiąty palacz zdecydował się na rzucenie palenia (11,6%). Należy założyć, że wycofanie z rynku smakowych woreczków nikotynowych może spowodować spadek konsumpcji tego rodzaju wyrobów o 10%. Mając powyższe na uwadze zmniejszenie wpływu do budżetu państwa wyniosłoby ok. 11,07 mln zł rocznie.

W nawiązaniu do pytania trzeciego uprzejmie informuję, że nadzór nad rynkiem wyrobów nikotynowych prowadzi m.in. Inspekcja Handlowa, przy współpracy z Biurem do spraw Substancji Chemicznych, która jest odpowiednim podmiotem do podejmowania działań nadzoru rynku, bowiem posiada zarówno odpowiednio przeszkolony i posiadający wieloletnie doświadczenie kontrolne personel, sieć placówek w całym kraju oraz wypracowane wewnętrzne metodyki kontroli. Inspekcja Handlowa jest też właściwym organem w przedmiocie kontroli produktów znajdujących się w obrocie handlowym lub przeznaczonych do wprowadzenia do takiego obrotu oraz kontroli legalności i rzetelności działania przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w rozumieniu przepisów odrębnych w zakresie produkcji, handlu i usług.

Odpowiadając na pytanie czwarte warto zaznaczyć, że procedowany obecnie projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (UD 213) nie ingeruje w kwestie ograniczania produkcji ani nie wpływa na plany inwestycyjne dużych inwestorów zagranicznych w Polsce.

W ramach odpowiedzi na pytanie piąte uprzejmie informuje, że pozostawienie na rynku przedmiotowych produktów z nikotyną niesie za sobą istotne zagrożenia zdrowotne, zwłaszcza ze względu na swój potencjał uzależniający od nikotyny dla wrażliwych grup populacji, takich jak dzieci, młodzież i osoby niepalące oraz kobiety w ciąży i karmiące piersią. Ponadto legitymowane organy władzy publicznej są uprawnione do wprowadzania zakazów sprzedaży określonych kategorii produktów uznawanych za szkodliwe lub niebezpieczne. Istnienie i rozwój konkurencji na rynku, podobnie jak ochrona zdrowia

obywateli, stanowią cele przypisane do realizacji poszczególnym, właściwym organom państwa. Podkreślenia wymaga, że państwo, dopuszczając do obrotu różnego rodzaju wyroby wskazane w ustawie tytoniowej, już w obowiązującym stanie prawnym stosuje narzędzia zmierzające do ograniczenia tego obrotu jak np. zakaz sprzedaży tytoniu do stosowania doustnego, wysoki podatek akcyzowy na wyroby tytoniowe, obowiązkowe ostrzeżenia umieszczane na opakowaniach papierosów, jak również zakaz sprzedaży w automatach, czy – w przypadku papierosów – luzem lub w opakowaniach poniżej 20 szt.

W odpowiedzi na pytanie szóste wyjaśniam, że obecnie nie są dostępne dokładne dane dotyczące wpływu na dochody podatkowe budżetu państwa, w związku z wprowadzeniem zakazu innych wyrobów nikotynowych, w tym wyrobów do podgrzewania tytoniu. Należy jednak zaznaczyć, że ewentualnego zmniejszenia tych dochodów nie należy rozpatrywać w kontekście strat, gdyż konsumpcja wyrobów nikotynowych powoduje wydatkowanie środków publicznych na poziomie dalece przekraczającym dochody z podatku akcyzowego od tych wyrobów. Z tego względu nadrzędnym celem projektowanych zmian jest ograniczenie dostępności produktów mogących stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony osób młodych. Uzasadnieniem dla wprowadzanych rozwiązań jest konieczność zapewnienia, aby wyroby nikotynowe nieobjęte unijną dyrektywą były wprowadzane do obrotu wyłącznie jako produkty lecznicze – po uzyskaniu pozytywnej oceny dokumentacji rejestracyjnej potwierdzającej ich bezpieczeństwo i skuteczność.

Warto zaznaczyć, że na rynku dostępne są już sprawdzone produkty przeznaczone do nikotynowej terapii zastępczej, których sprzedaż wymaga uzyskania pozwolenia Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych. Należy podkreślić, że omawiane konsumenckie wyroby nikotynowe nie tylko silnie uzależniają od nikotyny, lecz także mogą stanowić wstęp do używania tradycyjnych wyrobów tytoniowych. Według danych Polskiej Akademii Nauk, Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH oraz Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji ekonomiczne skutki palenia w Polsce szacuje się na 57 miliardów złotych rocznie (koszty leczenia oraz utrata produktywności). Liczba zgonów spowodowanych chorobami odtytoniowymi sięga 80 tysięcy rocznie, a pojawienie się nowych, nieprzebadanych wyrobów generuje ryzyko dodatkowych, nieoszacowanych jeszcze kosztów zdrowotnych.

Odnosząc się do pytania ostatniego w załączeniu uprzejmie przekazuję szczegółowy wkład Ministerstwa Finansów w zakresie poruszanej przez Pana Posła tematyki.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Katarzyna Kęcka
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/

Załącznik:

1. Pismo z dnia 25 marca 2026 r., znak: PAD5.054.3.2026,
Pana Jarosława Nenemana, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów.